

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

«ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΤΜΗΜΑ/ΠΠΣ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ / ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΠΣ - ΕΠΙΠΕΔΟ 6		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	XXXXXXXXXX	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/XXXXXX/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να κατανοήσουν ότι το Βυζάντιο πολιτιστικά ήταν ένα από τα πλέον προηγμένα κράτη της μεσαιωνικής εποχής, πρότυπο και υπόδειγμα μίμησης για άλλους λαούς.
- να αντιληφθούν την επίδραση που άσκησε ο Βυζαντινός πολιτισμός τόσο στη Δύση (Βενετία και άλλες ιταλικές πόλεις), όσο και στην Ανατολή (στους Πέρσες, Άραβες, Τούρκους), καθώς και στους λαούς της χερσονήσου του Αίμου (Βούλγαρους, Σέρβους), όπως και στους Ρώσους.
- να γνωρίζουν σε γενικές γραμμές τον καθημερινό βίο των Βυζαντινών και τα κύρια στοιχεία και χαρακτηριστικά του πολιτισμού που ανέπτυξε το Βυζάντιο.
- να γνωρίζουν και να χρησιμοποιούν βασικά εγχειρίδια, που αφορούν τον Βυζαντινό πολιτισμό.
- να ερευνούν και να μελετούν πηγές, που αναφέρονται σε διάφορες πτυχές του πολιτισμού του Βυζαντίου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

<p>τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις. • Αυτόνομη εργασία. • Εργασία σε διεθνές περιβάλλον. • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον. • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα. • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής. • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Η Βυζαντινή κοινωνία, τα βασικά στοιχεία και τα κύρια χαρακτηριστικά της.
 2. Η καθημερινή ζωή στο Βυζάντιο. Η οικογένεια, που αποτελούσε τον πυρήνα της ιδιωτικής, κοινωνικής και οικονομικής ζωής.
 3. Η κατοικία (σπίτια φτωχών και πλουσίων, ανάκτορα), καθώς και ο τρόπος ενδυμασίας.
 4. Η ζωή στην ύπαιθρο. Η έγγειος μεγάλη ιδιοκτησία και η μικρή ιδιοκτησία.
 5. Η ζωή στις πόλεις. Οι ασχολίες και τα επαγγέλματα των κατοίκων των πόλεων. Οι συντεχνίες.
 6. Το εμπόριο και η ενασχόληση με εμπορικές επιχειρήσεις. Τα προνόμια που χορηγήθηκαν προς τις δυτικές ναυτικές δημοκρατίες (Βενετία, Πίζα, Γένουα) και οι επιπτώσεις τους.
 7. Το νόμισμα και το βυζαντινό νομισματικό σύστημα (solidus, μιλιάρησια, φόλλεις). Ο τοκισμός.
 8. Η Βυζαντινή φιλανθρωπία και κοινωνική πρόνοια (ευαγείς οίκοι, νοσοκομεία, ξενώνες, πτωχοκομεία, γηροκομεία, ορφανοτροφεία).
 9. Η Βυζαντινή εκπαίδευση (στοιχειώδης, μέση, ανώτερη πανεπιστημιακή).
 10. Ο μοναχισμός (ερημιτισμός ή αναχωρητισμός, κοινοβιακό σύστημα, λαύρες, μοναστικά κέντρα, Τυπικά μοναστηριών, ο θεσμός της χαριστικής δωρεάς).
 11. Το Βυζάντιο και οι σχέσεις του με άλλους λαούς: με τη Δύση (Ιταλικές πόλεις, Βενετία), την Ανατολή (Πέρσες, Άραβες, Τούρκους), τους λαούς της χερσονήσου του Αίμου (Βούλγαρους, Σέρβους) και τους Ρώσους.
 12. Επιπλέον παρουσιάζονται τα κύρια γραμματειακά είδη της Μεσαιωνικής Ελληνικής Γραμματείας και ο πνευματικός πολιτισμός.
 13. Ανασκόπηση. Παρουσίαση εργασιών. Τελικά συμπεράσματα.
- Γίνεται επίσης μελέτη αποσπασμάτων πηγών, που αφορούν πτυχές του Βυζαντινού πολιτισμού.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις στην τάξη 								
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσιάσεις PPT • Διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις και επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας eClass • Μελέτη από τους φοιτητές υποστηρικτικού υλικού σχετικού με το περιεχόμενο του μαθήματος • Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email 								
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις</td> <td>58</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	58	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου							
	Διαλέξεις	39							
	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία για τις εξετάσεις	58							
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	20								

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	Εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος	120
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Τελική αξιολόγηση στο τέλος του εξαμήνου. Τρίωρη γραπτή εξέταση στα ελληνικά, η οποία περιλαμβάνει: Ερωτήσεις ανάπτυξης δοκιμίων, καθώς και σχολιασμό αποσπάσματος πηγής, που διδάχθηκε στα πλαίσια του μαθήματος. Προαιρετική γραπτή εργασία.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συγγράμματα:

1. Β. Νεράντζη-Βαρμάζη, *Βυζαντινός Πολιτισμός (4^{ος}-15^{ος} αιώνες)*, Θεσσαλονίκη 2013 (εκδ. Αδελφών Κυριακίδη Α.Ε.).

Άλλη προτεινόμενη βιβλιογραφία:

1. Ζ. Βαλτέρ, *Καθημερινή ζωή στο Βυζάντιο στον αιώνα των Κομνηνών*, Αθήνα 1970.
2. Ν. Η. Baynes-H. St. L. B. Moss, *Βυζάντιο. Εισαγωγή στο Βυζαντινό πολιτισμό*, 3^η έκδ., μετάφρ. Δ. Ν. Σακκάς, Αθήνα 1986 (έκδ. Δ. Παπαδήμας).
3. Η. G. Beck, *Η Βυζαντινή χιλιετία*, Αθήνα 1990 (Μ.Ι.Ε.Τ.).
4. L. Brehier, *Le Monde Byzantin III. La civilisation byzantine*, Paris 1950.
5. D. Constantelos, *Byzantine philanthropy and social welfare*, New Rochelle-New York 1991.
6. Guillou, *Ο Βυζαντινός πολιτισμός*, 2^η έκδ., μετάφρ. Ρ. Οδορίκο-Σμ. Τσοχανταρίδου, Αθήνα 1998 (έκδ. Ελληνικά Γράμματα).
7. J. M. Hussey, *The Byzantine world*, London 1970.
8. Ν. Jorga, *Το Βυζάντιο μετά το Βυζάντιο*, Αθήνα 1985.
9. Α. Kazdan- Α. Ρ. Epstein, *Αλλαγές στον βυζαντινό πολιτισμό κατά τον 11^ο και 12^ο αιώνα*, Αθήνα 2004 (Μ.Ι.Ε.Τ.).
10. Φ. Κουκουλές, *Βυζαντινών βίος και πολιτισμός*, τ. 1-7, Αθήνα 1948 κ.ε.
11. Ρ. Lemerle, *Ο πρώτος βυζαντινός ουμανισμός*, Αθήνα 1988 (Μ.Ι.Ε.Τ.).
12. C. Mango, *Βυζάντιο. Η αυτοκρατορία της Νέας Ρώμης*, Αθήνα 1988.
13. St. Runciman, *Βυζαντινός πολιτισμός*, μετάφρ. Α. Παππάς, Αθήνα 2017 (έκδ. Μεταίχμιο).
14. T. Talbot-Rice, *Everyday Life in Byzantium*, London-New York 1967.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Διδάσκων:	Γ. ΧΑΡΙΖΑΝΗΣ
Τρόπος επικοινωνίας με διδάσκοντα	gchariza@he.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές:	ΝΑΙ
Τρόποι εξέτασης:	Εργασία (προαιρετική) Προφορική τελική εξέταση
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (3)	<p>Η προφορική τελική εξέταση θα πραγματοποιείται μέσω Skype for Business σε ημερομηνία και ώρα που θα ανακοινώνεται μαζί με τη χρονική διάρκεια και το περιεχόμενό της σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από την πραγματοποίησή της.</p> <p>Η προαιρετική εργασία θα υποβάλλεται μέσω eClass σε καθορισμένη ημερομηνία.</p>